

Het is tijd voor rechtvaardigheid

Voorzitter

Je hoeft tegenwoordig geen socialist meer te zijn om te zien dat het kabinet en de meerderheid van de Haagse politiek vandaag de dag weinig anders meer zijn dan een verlengstuk van het grootkapitaal. De beschamende wijze waarom het kabinet onder leiding van de VVD geprobeerd heeft de dividendbelasting af te schaffen heeft een golf van woede, ongeloof en verontwaardiging teweeg gebracht in de samenleving. En nog steeds wringt het kabinet zich alle mogelijke bochten om maar cadeautjes uit te kunnen delen aan het bedrijfsleven. De belangen van gewone mensen en de publieke moraal zijn compleet uit het oog verloren.

Ondertussen wordt het lerarentekort steeds nijpender, kraakt de publieke sector door geldgebrek aan alle kanten door en gaan er zelfs ziekenhuis failliet. De lasten worden verschoven van multinationals en de hoogste inkomens naar gewone mensen. Openbaar Vervoer, de huren, energie en zelfs verse groenten, brood en schoon drinkwater worden allemaal duurder.

De hardwerkende burger is voor rechtse partijen daarbij een dankbare abstractie.

Maar wanneer deze een mens van vlees en bloed blijkt slaat de stemming om. Wanneer deze een sociale huurwoning nodig heeft is de hardwerkende burger opeens een scheefhuurder. Wanneer de deze een metaalarbeider blijkt te zijn die opkomt voor eerlijker deel van de winst, is het opeens niet meer het belang van de hardwerkende burger dat centraal staat, maar de Zweedse directiekamer. Maar onze welvaart wordt niet gecreëerd door stropdassen in directiekamers, maar door de mensen op de werkvloer. Leraren, verpleegkundigen, metaalarbeiders, buschauffeurs, magazijnmedewerkers ga zo maar door. Vergis u niet, als onze ambtenaren morgen het werk neerleggen kunnen wij hier vergaderen wat we willen, maar dan komt er van al onze besluiten niks terecht.

En dat brengt ons bij ons mooie Zwolle. Aan de oppervlakte lijkt alles goed te gaan met onze stad. De binnenstad wordt steeds mooier, economisch gaat het ons voor de wind en ronkende reclamespotjes lokken steeds meer bezoekers. Maar wanneer je die vernis laag wegschrapt zie je de lelijke realiteit. Armoede. Steeds meer Zwollenaren leven in armoede. De economische prestaties van onze stad staan in schril contrast met het onvermogen deze ten goede te laten komen aan al onze inwoners. 6400 huishoudens leven in deze stad in armoede, 500 meer dan drie jaar geleden. 2400 daarvan langdurig. 2100 Zwolse kinderen groeien op in armoede en steeds meer daarvan langdurig.

Hoe ingrijpend armoede kan zijn voor kinderen blijkt de gezondheidsproblemen die hierdoor ontstaan. Wij zijn blij met het verruimen van de leeftijdsgrens Armoede en Gezondheid bij Kinderen van de GGD, maar daarmee is de kous niet af. Armoedegerelateerde gezondheidsproblemen komen veel voor en moeten juist voorkomen worden door de oorzaak daarvan aan te pakken, niet door de symptomen te bestrijden.

De SP weigert zich neer te leggen bij groeiende armoede en wij pleiten voor een offensief voor rechtvaardigheid om eindelijk armoede terug te dringen. Nu is dit niet de directiekamer van Shell of Unilever, maar de gemeenteraad van de stad Zwolle dus is onze macht beperkt. Maar dat mag ons er niet van weerhouden zoveel mogelijk te doen om het tij te keren. Het is tijd voor rechtvaardigheid. Daar is geld voor nodig en dat brengt ons bij de begroting.

Het huishoudboekje van de gemeente is reden tot zorg. De hoofdschuldige daarvan is het kabinet. Zwolle krijgt net als andere gemeenten structureel te weinig geld om goede zorg dicht bij de mensen te organiseren. De SP doet dan ook een dringend beroep op het college in Den Haag met de vuist op tafel te slaan. Als u daarbij vervoer of spandoeken nodig heeft weet u ons te vinden.

Maar ook de financiële keuzes van dit college roepen de nodige vragen op.

De trappen van het stadhuis liggen bezaait met de scherven van gemeentelijke spaarpotten. Er wordt een forse greep gedaan uit het stadsontwikkelfonds en groot deel van het beschikbare incidentele geld wordt uitgegeven. Voor een deel wordt dat geld goed besteed. Maar wij stellen ook vast dat veel geld gaat naar ambtelijke ontwikkelvisies en wij zien het budget voor de omgevingsvisie fors toenemen ten opzichte van vorig jaar. Dit jaar kan het er allemaal nog vanaf, maar dat kan natuurlijk niet jaren zo doorgaan.

Het tekort in uw begroting is mede het gevolg van de beslissing bijna 2 miljoen euro uit te geven aan de Zwolse politiek. Op het gebied van lokale belastingen laat u bewust 2 ton liggen door de OZB niet-woningen niet gewoon met het normale inflatiepercentage te verhogen. Voor een gemeente met een structureel tekort is dat een onverantwoorde keuze.

Maar voorzitter vreest u niet, want het kan ook anders. De SP heeft de handschoen opgepakt en een samenhangend geheel aan alternatieven uitgewerkt. Als wij als gemeente eindelijk armoede echt willen aanpakken en willen blijven investeren in de toekomst van onze stad is verandering nodig. Een wenkend perspectief voor die verandering vindt u in onze tegenbegroting.

De weg naar sociale rechtvaardigheid begint met een rechtvaardigere verdeling van lokale lasten. Als we het lief hebben de oude vormen en gedachten los te laten en op een andere manier naar onze gemeentelijke belastingen kijken gaat er een wereld voor ons open.

De ozb is naar haar aard een redelijk progressieve belasting, de afvalstoffenheffing die voor iedereen hetzelfde is, is dat niet. Daarom stelt de SP voor de afvalstoffenheffing met 30 procent te verlagen en dit bedrag te verwerken in de ozb. Hierdoor gaan alle Zwolse huurders er onmiddellijk tussen de 66 en 83 euro op vooruit. Maar ook mensen met een goedkopere koopwoning krijgen een voordeel. Dit betekent een forse lastenverlichting en dus extra geld voor met name de lagere inkomens. Voor de hogere inkomens betekent dit een beperkte en acceptabele verhoging. Met dit plan gaat de totale gemeentelijke belastingdruk voor huishoudens overigens met een ton omlaag. Door daarnaast het gebruikersdeel van de OZB niet-woningen geleidelijk te verwerken in het eigenaarsdeel kunnen de lasten van kleine ondernemers worden verlaagd en leegstand worden bestreden zonder dat dit grote negatieve effecten heeft. Dit is in Nijmegen al succesvol toegepast en onderzoek van het vorige college laat ook voor Zwolle positieve effecten zien. Destijds was alleen de progressieve voorhoede van SP, GroenLinks en CDA hier warm voor te krijgen, maar aangezien er inmiddels een GroenLinks wethouder op financiën zit heeft de SP de hoop dat dit plan nu op meer enthousiasme kan rekenen.

Maar los van de belastingen valt er ook gewoon te besparen o.a. op externe inhuur. Door deze maatregelen houden we in vergelijking met de plannen van het college fors geld over. Geld dat we inzetten voor het verbeteren van de gemeentelijke financiën, het terugdringen van armoede en investeringen in cultuur en leefbaarheid.

Het in 2017 ingestelde participatiefonds is een doorslaand succes. Dit jaar zijn 2538 aanvragen goedgekeurd. De regeling wordt steeds bekender en geeft grote groepen de mogelijkheid deel te nemen aan sport of cultuur. Op dit moment is het fonds nog tijdelijk en weten we al dat het resterende budget ontoereikend zal zijn. Alle reden om dit fonds een permanent karakter te geven.

Een belangrijk onderdeel van de strijd tegen armoede is het aanpakken van schulden. Er is een fors tekort het beschermingsbewind. Het college vult dit weliswaar aan, maar gebruikt hier 300.000 van de kindgelden voor. De SP wil dat dit geld gebruikt wordt voor armoedebestrijding, niet voor het bijplussen van tekorten en heeft daarom alternatieve dekking geregeld. Het is duidelijk dat extra inzet nodig is. Om te beginnen door het vastgestelde beleid eens uit te gaan voeren. Hoewel daar geld voor is heeft het college nog altijd geen gemeentelijke bewindvoerder aangesteld. Wij komen

met een motie om dit onmiddellijk ter hand te nemen, maar ik hoor toch ook graag van het college waarom dit nog steeds niet is gebeurd. Voor particuliere bewindvoerders zijn mensen met schulden een verdienmodel. Dit drijft de kosten van bewindvoering op en is lang niet altijd in het voordeel van de mensen die schulden hebben. In onze tegenbegroting hebben wij daarnaast 200.000 budget extra gereserveerd om schulden aan te pakken.

Ook wil de SP Investeren in leefbaarheid. Door eindelijk 2 fte extra opbouwwerk aan te stellen en extra groen door middel van het aanplanten van extra bomen.

De oplettend lezer zal zijn opgevallen dat er in onze tegenbegroting bijna 2,5 miljoen structureel en een ton incidenteel extra geld overblijft. Dat is niet omdat onze ideeën opwaremen of omdat er geen problemen meer zijn die opgelost moeten worden. De SP is niet de enigste in deze raad met goede ideeën en wij willen daar ruimte voor geven. Ook kan de gemeente wel wat vet op de botten gebruiken. Want de volgende crisis komt eraan en ook om dat te zien hoeft je geen socialist te zijn, al helpt het wel.

Einde